

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0523U100149

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-09-2023

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макурін Андрій Андрійович

2. Andrii Makurin

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Шифр наукової спеціальності: 08.00.09

Назва наукової спеціальності: Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-09-2023

Спеціальність за освітою: Облік і аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 14.052.01

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.23.09

Тема дисертації:

1. Розвиток теорії та методології бухгалтерського обліку та контролю операцій з криптовалютами
2. Development of the theory and methodology of accounting and control of transactions with cryptocurrencies

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню наукової проблеми розвитку теоретико-методологічних засад та практичного інструментарію ведення обліку та контролю по операціям з криптовалютами. Визначено, що електронні гроші – це електронна форма фіатних валют, що емітуються та регулюються центральними банками, зберігаються в електронних гаманцях певної платіжної системи, є загально визнаним та нормативно врегульованим платіжним засобом і можуть бути конвертовані у відповідну національну валюту. Доведено, що криптовалюта є активом, оскільки є ресурсом, який контрольований внаслідок минулих подій, від використання якого підприємство очікує економічну вигоду, та який може бути достовірно оцінений на певну дату. Запропоновано криптовалюту, отриману в результаті майнінгу, оцінювати за собівартістю з урахуванням вартості ресурсів, витрачених в процесі майнінгу, зокрема, використаного обладнання (майнінг

ферма, асик, хмарний майнінг фізичного чи віртуального обладнання); джерела живлення (електроенергія з традиційних чи альтернативних джерел). Для відображення операцій з майнінгу криптовалюти, доцільно розглядати 2 ситуації: 1) майнер працює над видобутком нового виду криптовалюти, яка досі не існувала. 2) майнер створює криптоактиви за вже існуючою технологією. В такому випадку витрати слід капіталізувати на рахунок 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів» з метою формування первісної вартості (собівартості). Виділено основні загрози в мережі інтернет та рекомендовано розглядати три основні напрями кібербезпеки криптовалюти: 1) аудит; 2) холодне зберігання криптовалюти; 3) страхування.

2. The dissertation is devoted to the solution of scientific problems of the development of theoretical and methodological foundations and useful tools for keeping records and supervising operations with cryptocurrencies. It was determined that electronic money is an electronic form of fiat currencies issued and regulated by central banks, stored in electronic wallets of a certain payment system, is a generally recognized and normatively regulated means of payment and can be converted into the corresponding national currency. A virtual asset is a special type of property that is valuable in electronic form, exists in the system of circulation of virtual assets, and can be in civil circulation. A digital asset is an information resource derived from a right to value or property that is in the distributed ledger network under a certain identifier. A virtual wallet is software that provides the user with information about virtual assets owned by him and the ability to dispose of them in the system of circulation of virtual assets. As a result of the comparison of the functions of cryptocurrency and money, it is proven that cryptocurrencies perform saving functions, potentially (may be limited by legislation) perform the functions of a means of circulation and a means of payment but cannot perform the function of a measure of value, and the implementation of the function of world money is currently complicated due to a legal vacuum at the international level. This made it possible to approach the definition of the concept and essence of cryptocurrency in a more reasonable way. It has been proven that cryptocurrency is an asset, as it is a resource that is controlled because of past events, from the use of which the company expects an economic benefit, and which can be reliably estimated at a certain date. However, due to significant diversity and different purposes, it can be reflected in the composition of different accounting objects. If cryptocurrency is not recognized as a means of payment, it is recognized as an intangible asset (with reflection on the proposed subaccount 128 "Digital assets" and analytical accounting by types of digital assets and by types of cryptocurrencies); when planning its alienation (sale) - as part of stocks (account 286, analytical account 286.1 "Cryptocurrency intended for use during the reporting period"); in the case of the purchase of cryptocurrency with a centralized secured issue for investment purposes - recognition of it as a financial investment (account 352 "Other current financial investments", 143 "Investments to unrelated parties" with the allocation of relevant analytical accounts); after recognizing it as an official means of payment, it is recommended to enter sub-account 336 "Digital wallet" with analytical accounting in terms of types of digital wallets and types of cryptocurrencies). If it is necessary to display cryptocurrency transactions in banks, it is suggested to record digital currencies received by the cashier from a natural person, to record digital assets in terms of received cryptocurrencies on account 1008; on account 1005.1 - accounting of digital assets collected before transfer. Recognizing cryptocurrency as a means of payment would allow it to be included in other funds and develop a separate accounting standard. In order to reflect cryptocurrency in accounting, a theoretical and methodological approach has been developed regarding its valuation upon receipt depending on the ways: in the case of acquisition for cash - at the nominal value of paid fiat funds (at acquisition cost), in the case of acquisition by a trading company - at fair value at deducting costs of sale and payment of the commission, in the case of contribution to the authorized capital or free receipt - at fair value. Taking into account the high volatility, the necessity of revaluation of the cryptocurrency is justified: on the date of the transaction - to the attribute value, which is adjusted for the amount of tax that must be paid during the transaction; on the balance sheet date - to the fair value, which is determined at the level of the market value of the cryptocurrency. It is proposed to display the results of such revaluation using sub-accounts 740 "Income from changes in the value of financial instruments" and 970 "Expenses from changes in the value of financial instruments". Taking these proposals into account will increase the reliability of financial reporting indicators and help reduce the risks of making management decisions based on it. To reduce the risk of losses when using cryptocurrency, one of the key points is rate forecasting. It

was determined that the rate of mined cryptocurrency is influenced by such factors as the level of mining complexity, network capacity (terahash), transaction volume, number of network participants, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Makurin A. Accounting Aspects of Cryptocurrency Operations Management. Financial and security policies for sustainable development = Фінансова політика та політика безпеки сталого розвитку : collective monograph / ed. by Maksym Slatvynskiy. Praha : OKTAN PRINT, 2021. Pp. 160-174
2. Tarasova T., Usatenko O., Makurin A., Ivanenko, V. & Cherchata, A. Accounting and features of mathematical modeling of the system to forecast cryptocurrency exchange rate. Accounting. 2020. 6(3). Pp. 357-364.
3. Makurin A. Technological Aspects and Environmental Consequences of Mining Encryption. Economics. Ecology. Socium. 2023. 7. Pp. 61-70. DOI: <https://doi.org/10.31520/2616-7107/2023.7.1-6>.
4. Aysalkyn Asanova, Oleksandra Olshanska, Mariia Saiensus, Olga Usatenko, Andrii Makurin, Andrii Sukhostavets. Digital platform for managing enterprises' business processes in an innovative economy. Journal of Theoretical and Applied Information Technology. June 2022. Vol. 100. №12. Pp. 4590-4601.
5. Макурін А. А. Формування інформації на підприємстві для прийняття управлінських рішень. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2017. Вип. 26. Ч. 2. С. 125-128.
6. Макурін А. А., Дріга О. П. Генезис податкової політики та системи оподаткування в Україні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 18. Ч. 1. С. 154-157.
7. Макурін А. А., Усатенко О. В. Взаємодія системи управлінської звітності з прийняття управлінських рішень: причинно-наслідкові зв'язки в обліку стартапів. Облік і фінанси. 2019. № 2 (84). С 54-60.
8. Макурін А. А. Теоретичні передумови виникнення криптовалюти. Економічний простір. 2019. № 146. С. 71-81.
9. Макурін А. А. Економічний контроль держави за віртуальними активами. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. № 6. Т. 2. С. 179-185.
10. Макурін А. А. Визначення правового статусу в Україні та закордоном для сучасних грошових знаків. Проблеми Економіки. 2019. № 3 (37). С. 202-207.
11. Макурін А. А., Тарасова Т. О. Облік криптовалюти в розрахунках на підприємстві порівняно з реальними грошовими коштами. Бізнес Інформ. 2020. № 8. С. 190-196.
12. Макурін А. А., Усатенко О. В. Ведення бухгалтерського обліку на основі блокчейн для бережливого виробництва. Бізнес Інформ. 2020. № 2. С. 322-328.
13. Макурін А. А. Економіко-правовий ризик використання крипто- валюти. Економічний простір. 2020. № 161. С. 119-123.
14. Makurin A. A. Display of cryptocurrency in accounting. Economies' Horizons. 2020. № 3 (14). Pp. 13-22.
15. Макурін А. А. Обліково-нормативне регулювання ринку криптовалюти в Україні. Економічні студії. 2020. №4 (30). С. 79-83.

- 16. Makurin A., Chik M. Leveraging a lean region based on blockchain technology. *Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis*. 2020. №3 (47). Pp. 62-68.
- 17. Макурін А. А. Легалізація криптовалюти та відображення в обліку цифрових активів. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 49. С. 319-323.
- 18. Makurin A. Problems of displaying transactions with digital assets in accounting. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Ser. "Economics"*. 2020. 7 (2). Pp. 87-95.
- 19. Макурін А. А., Усатенко О. В. Нормативно-правове регулювання доходів від операцій із криптовалютою. *Науковий Вісник Ужгородського Національного Університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 34. С. 191-196.
- 20. Макурін А. А. Облік цифрової валюти на ринку платежів. *Науковий вісник ІФНТУНГ. Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2020. № 2 (22). С. 151-163.
- 21. Макурін А. А. Проблеми ідентифікації в обліку користувачів криптовалюти. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 60. Ч. 2. С. 130-136.
- 22. Макурін А. А. Криптовалютні активи у системі фінансового обліку. *Проблеми економіки*. 2020. № 3 (45). С. 184-190
- 23. Макурін А. А. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах впровадження сучасних інформаційних технологій. *Облік і фінанси*. 2020. № 1 (87). С. 52-58.
- 24. Макурін А. А., Тарасова Т. О. Визначення реальної вартості цифрових активів для цілей бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Економіка*. 2021. Вип. 8. № 1. С. 9-16.
- 25. Макурін А. А. Бухгалтерський облік зносу обладнання для майнингу. *Економічний вісник. Фінанси, облік, оподаткування*. 2021. № 7. С. 97-108.
- 26. Макурін А. А. Прийняття управлінських рішень на основі економічної інформації. *Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу : тези виступів Міжнар. наук. конф. м. Житомир, 20-21 жовт. 2017 р.* Житомир: Видавець О. О. Євенок. 2017. С. 96-98.
- 27. Макурін А. А. Проблеми податкового регулювання на малих підприємствах. *Корпоративні фінанси: соціально-економічні, організаційно-правові та інституціональні аспекти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Київ : Національний Авіаційний університет, 2018. С. 234-236.*
- 28. Makurin A. A. Tax policy of Ukraine. XXI century science. From theory to practice : *proc. of XXIV Intern. sci. conf. Morrisville : Lulu Press, 2018. Pp. 17-20.*
- 29. Макурін А. А. Роль інформації в сучасному управлінському середовищі на підприємстві. *Удосконалення обліку, контролю, аналізу та оподаткування в сучасних умовах інтеграційних процесів у світовій економіці : тези доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 18-19 квіт. 2018 р.). Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 221-223.*
- 30. Макурін А. А. Система обліку на підприємствах малого бізнесу. *Розвиток національних фінансово-економічних систем в умовах глобальних викликів : зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (5 жовт. 2018 р.; м. Київ). Київ : ТОВ «ВІПО», 2018. С. 97-100.*
- 31. Макурін А. А. Криптовалюта як фінансова інновація. *Розвиток інтегрованої звітності підприємств : тези виступів Міжнар. наук. конф. (м. Житомир, 4-5 жовт. 2019 р.). Житомир : Житомирська політехніка, 2019. С. 113-115.*
- 32. Макурін А. А. Аналіз правового статусу віртуальних грошей в Україні. *Теорія та практика управління розвитком економіки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 жовт. 2019 р., м. Київ). Київ : ТОВ «ВІПО», 2019. С. 50-54.*
- 33. Makurin A. A. Virtual money as a challenge to the accounting system. *Фінансові механізми сталого розвитку України : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 18 жовт. 2019 р. Харків : ХДУХТ, 2019. С. 101-105.*
- 34. Макурін А. А. Використання технології блокчейн. *Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб.*

наук. праць за матеріалами IV Всеукр. наук.-практ. конф. (30-31 берез. 2020 р.). Дніпро : НМетАУ, 2020. С. 533-536.

- 35. Макурін А. А. Відображення криптовалюти в системі обліку. Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (23 жовт. 2020 р.). 2020. С. 9-10.
- 36. Makurin A. A. Accounting and features on crypt currency modeling. Методичні підходи до формування стратегічного бачення соціального – економічного розвитку регіонів : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (22 лют. 2020 р.). 2020. С. 88-93.
- 37. Макурін А. А. Ведення обліку на основі технології блокчейн. Економіка, фінанси, облік та право: аналіз тенденцій та перспектив розвитку: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 5 берез. 2020 р.). Полтава : ЦФЕНД, 2020. Ч 3. С. 22-25.
- 38. Макурін А. А. Правовий статус віртуальних валют в Україні. Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 19 листоп.). 2020. С. 339-343.
- 39. Макурін А. А. Використання технології блокчейн в обліку. Економіка, менеджмент та аудит: сучасні проблеми, перспективи та напрями розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 22 лют. 2020 року). Львів : ЛЕФ, 2020. С. 165-168.
- 40. Макурін А. А. Операції з криптоактивами на підприємстві. Механізм забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., (23 квітня 2020 року). Харків : ХДУХТ, 2020. С. 170-172.
- 41. Makurin A. A. Classification of virtual assets as objects of accounting. Розвиток регіональної фінансово-економічної системи: теорії та пропозиції : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (13 лют. 2021 р.). Київ, 2021. С. 87-92.
- 42. Макурін А. А. Облікові аспекти формування цифрових активів. Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами підприємства : наук.-практ. інтернет-конф. (м. Херсон, 24-25 листоп. 2021 р.). 2021. С. 81-84.
- 43. Макурін А. А. Ведення бухгалтерського обліку цифрових активів. Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 30-31 берез. 2021 року). Дніпро : НМетАУ, 2021. С. 128-131.
- 44. Makurin A. A. Cryptocurrency as an object in accounting. Economy digitalization in a pandemic conditions: processes, strategies, technologies: intern. sci. conf. (Jan. 22-23, 2021. Kielce, Poland. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. Pp. 225-230.
- 45. Макурін А. А. Розвиток цифрової економіки в Україні. Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. молодих учених та студентів (м. Умань, 18 листоп. 2021 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін-т економіки та бізнес-освіти [та ін.] ; [голов. ред. Слатвінський М. А. ; редкол.: Корнієнко Т. О., Чвертко Л. А., Бержанір І. А. [та ін.]. Умань : Візаві, 2021. С. 77-73.
- 46. Макурін А. А. Державний контроль за віртуальними активами. Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2021. С. 506-510.
- 47. Makurin A. A. Measuring the value of digital assets for accounting purposes. Corporate governance: strategies, processes technology : V Intern. sci. conf. (Oct. 22-23, 2021. Leipzig, Germany). Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. Pp. 94-99.
- 48. Макурін А. А. Оцінка вартості цифрових активів для цілей обліку. Проблемні аспекти в економіці, фінансах та управлінні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 16 квіт. 2021 р.). Одеса : Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 14-17.

- 49. Макурін А. А. Використання сучасних технологій в бухгалтерському обліку. Сучасні інформаційні технології та системи в управлінні : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів і студентів (15-16 квіт. 2021 р.). Київ : КНЕУ, 2021. С. 97-99.
- 50. Makurin Andrii. Operations with cryptocurrency in Ukraine. Information society: technological, economic and technical aspects of formation (issue 75) : materials of the Intern. sci. Internet conf. (Ternopil, Ukraine – Perevorsk, Poland, March 6-7, 2023). Ternopil : FD-P Shpak V.B., 2023. Pp. 44-45.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0110U103132; 0117U001140

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельниченко Олександр Віталійович

2. Oleksandr Melnychenko

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Гданська політехніка

Код за ЄДРПОУ: 5840203593

Місцезнаходження: Gabriela Narutowicza 11/12, Гданськ, 80-233, Польща

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фоміна Олена Володимирівна

2. Olena Fomina

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

